

магния, калия, кальция, с высоким содержанием йода, брома, цинка, марганца, железа, молибдена, меди, хрома и других микроэлементов. Как показали исследования, эффективность бишофита обусловлена, прежде всего, – высоким содержанием магния (до 10 %), калия (до 2 %), кальция, микроэлементами, комплексом и биологическим взаимодействием всех его минералов.

Лечебные свойства бишофита открыты случайно. Бишофит первоначально добывался для технических целей. Рабочие буровых скважин заметили уменьшение болей в суставах и спине при контакте с рассолом. Тогда же они начали применять ванны с рассолом, эмпирически отметив снижение физической усталости. Годы исследований позволили основным показанием для назначения бишофита определить именно заболевания опорно-двигательного аппарата и периферической нервной системы, а сам бишофит внесен в раздел противовоспалительных средств справочника «Лекарственные средства» М.Д. Машковского.

Заболевания опорно-двигательного аппарата остаются наиболее распространенными среди населения, они же являются частой причиной посещения врача. Целью нашего исследования явилось изучение эффективности бишофитотерапии болевого синдрома в спине и суставах у 171 пациента в возрасте от 19 до 78 лет, с патологией – остеохондрозом позвоночника, деформирующий остеоартроз, ревматоидный артрит, подагрой, реактивными артритами в подострой стадии, а так же посттравматическими состояниями.

Применялись методы аппаратной физиотерапии (магнитотерапия паравертебрально, комбинированная с массажем бишофит-гелем, электро- и фонофорез бишофит-геля), аппликации с бишофитом на область пораженных суставов, бальнеотерапия (местные 4-х камерные гальванические и общие ванны с бишофитом).

По полученным данным, наиболее высокой эффективностью обладают массаж, аппликации, фонофорез и магнитотерапия с бишофит-гелем. У пациентов с суставным синдромом при использовании бишофита отмечено уменьшение скованности, увеличение подвижности суставов, противовоспалительное, противоотечное действие при применении магнитотерапии, максимально выраженное в комбинации с ваннами для конечностей. В домашних условиях эффективен массаж и прогревания с бишофитом. Со стороны клиницистов наиболее оправданы рекомендации именно домашнего использования бишофита – вечером легкий массаж и теплое укутывание, можно на всю ночь, когда уже на утро пациент ощущает значительное облегчение, а то и исчезновение болезненных симптомов.

Таким образом, применение природных методов бишофитотерапии эффективно на всех этапах реабилитации, улучшает течение острой и хронической патологии опорно-двигательного аппарата, влияет на качество жизни пациентов с ревматической патологией.

Надійшла до редакції 20.10.2008

УДК 616–08–039.76

- Ю.М. Казаков, д.м.н., проф., зав. каф. поліклінічної терапії
І.З. Самосюк, д.м.н., проф., зав. каф. мед. реабілітації, фізіотерапії та курортології
О.В. Катюхін, асист. каф. поліклініч. терапії
- Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика, м. Київ,
Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

ПОЛТАВСЬКИЙ БІШОФІТ ЯК ПРИРОДНИЙ ЗАСІБ РЕАБІЛІТАЦІЇ В РОБОТІ ФІЗІОТЕРАПЕВТА ТА ЛІКАРЯ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ–СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ

Останнім часом серед населення все більшою популярністю користуються засоби профілактики та лікування захворювань, що засновані на природних лікувальних факторах та з використанням так званих „народних” природних засобів.

Наказами МОЗ № 72, 303 в обов'язки лікаря загальної практики–сімейної медицини включено знання і використання засобів фізіотерапії, бальнеології і масажу в реабілітації хворих навіть після спеціалізованого та стаціонарного лікування, а у табель осна-

щення амбулаторії сімейної медицини входять апарати УВЧ, електрофорезу, сольюкс тощо.

Отже, актуальною є задача засвоєння сімейним лікарем досяжних засобів лікування, профілактики захворювань та реабілітації хворих з використанням природних чинників для розширення терапевтичних і реабілітаційних можливостей, тобто засвоєння методів фізіотерапії.

Але на цьому шляху є досить складні перешкоди:

1. На фоні безконтрольного доступу населення до аптечних фармацевтичних препаратів спостерігаємо переважне використання медикаментозних засобів лікування у клінічній медицині, часто — поліпрагмазію та ятрогенію від кількості препаратів, що використовуються.

2. Населення активно шукає засоби збереження і відновлення здоров'я природними засобами, а сімейний лікар часто густо — не має що компетентно порекомендувати власним пацієнтам.

3. Як відомо, курс фізіотерапії у ВУЗах (5 днів за 6 курсів) надає майбутньому лікарю досить слабку уяву про механізми дії, біологічні та фізико-хімічні процеси, що виникають під впливом токів, електромагнітних хвиль, полів т.і. апаратної фізіотерапії, що і робить її малозрозумілою для лікарської свідомості на тлі переважного навчання засобом фармакотерапії.

Таким чином, лікар, у тому числі сімейний, не в змозі зрозуміти механізми дії апа-

ратної фізіотерапії й довіряти та використовувати її на практиці. Відповідно, сімейному лікарю необхідно взяти на озброєння ті методи фізіотерапії, які зрозумілі йому самому та доступні його пацієнтам.

Ми вважаємо, що природним засобом фізіотерапії має бути полтавський бішофіт, який добре вивчений як протизапальний та знеболювальний засіб при захворюваннях і травмах опірно-рухового апарату та периферичної нервової системи (з масажем, компресами, прогріваннями), а також як седативний та кардіотонічний засіб (у ваннах).

Бішофіт просто використовується вдома — легкий масаж ввечері та тепле укутування дає позитивний ефект у пацієнтів з захворюваннями опірно-рухового апарату у більшості випадків вже після першого застосування.

Таким чином, як сімейний лікар, фізіотерапевт, так і невролог, ортопед-травматолог та інші фахівці, що призначають цей природний засіб, мають стати справжніми реабілітологами власних пацієнтів. А фахівець з нетрадиційної медицини у змозі використовувати добре досліджений, визнаний у медичному світі та популярний серед населення природний мінерал.

Надійшла до редакції 06.12.2008

УДК 616.89-06:616.1/7]-07-085.851+615.814.1

■ М.С. Панченко, дир. харків. базового мед. коледжу № 1, лікар-психотер., лікар нар. та нетрад. мед., здобувач каф. психотер. І.Г. Жердецький, інж., співроб. навч.-лікув. центру "Аратта"

■ Харківський базовий медичний коледж №1
Харківська медична академія післядипломної освіти

МЕТОДИКА ОБ'ЄКТИВІЗАЦІЇ ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНИХ ТА ТРАДИЦІЙНИХ НАРОДНИХ ВПЛИВІВ У ВИПАДКАХ СОМАТИЗАЦІЇ ПСИХОЛОГІЧНИХ РОЗЛАДІВ

У практиці психотерапевта повсякчас трапляються випадки, коли постає необхідність визначити як вихідний стан пацієнта, так і перебіг психотерапевтичної корекції максимально об'єктивними способами. Особливо актуальним це стає під час лікування пацієнтів з соматизацією неврозів чи неврозо-

подібних станів. Бесіда з пацієнтом, а також і психологічне тестування є доволі суб'єктивними методиками.

У навчально-лікувальному медичному центрі «Аратта» Харківського базового медичного коледжу №1 створено та запроваджено у практику комп'ютерну діагностичну прог-